

BÁCSKAI NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP.

AZ ORSZÁGOS KERESZTÉNYSZOCIÁLIS SZÖVETSÉG BÁCSMEGYEI HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva negyedévre . . . 1 kor. 80 fill.
Vidéken postán küldve negyedévre . . . 3 kor. 60 fill.

FELKÉPÜLT SZERKESZTŐ:

Dr. VERÉB GYULA



SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Szabadka, IV., Rakóczi-utca 20. sz. Telefonszám: 300.
Kéziratok nem adatnak vissza.
Hirdetések Árszabály szerint.

Előfizetési felhívás!

Egy éve múlt, hogy a Bácskai Napló lankadatlan buzgalommal, kitartó lelkesedéssel küzd a keresztény és magyar igazságokért. Sok elismerést, még több üdöztetést értünk át. Az elismerés növelte lelkesedésünket, mert szent ügyünk diadalának közeledését, s a nemes küzdők táborának szaporodását hozta hírül. Az üdöztetések erősítették akaratomkat és önbizalmunkat, mert bizonyítékai voltak annak, hogy a rossznak elevenére sujtottunk.

Növekedő lelkesedéssel, erősödő akarral folytatjuk tehát a nemes harcot.

Amde, hogy sikeresen szolgálhassuk ügyünket, hogy megfelelhessünk feladatunknak, terjednie kell a Bácskai Naplónak. Be kell vonulnia minden hova, ahol keresztény igazságnak győznie kell. Ezt pedig társadalmunk támogatásával érhetjük el csupán.

Epen ezért kérünk mindenkit, terjessze lapunkat, fizessen elő a Bácskai Naplóra, hogy ők legyenek a győzők s mi csak, mint a lelkekben feléledt keresztény igazságok szerény viszhangjai, az újabb meg újabb diadalnak hirdetőiként szerepeljünk. Mi nem kérünk a dicsőségből, csak a munkából. A dicsőség azokat illeti meg, akik a keresztény igazságok hirdetőjét, lapunkat beviszik minden hova.

Lapunk előfizetési ára:

Vidéken:
negyedévre 3 kor. 60 fill
Helyben:
házhoz hordva negyedévre 1 kor. 80 fill

Az ülészek végén.

— A szegény nép védelme. —

A szegény magyar nép hálát mondhat a magyar országgyűlésnek, hálát a néppárt s a függetlenségi pártnak, — kivéve néhány zsidót és zsidó elvekkel hizlalt szabadművest, — mert megvédte őt a uzsora, a telhetetlen meggazdagodási vágy lelketlen kiszípolozása ellen.

Ennek csak a Kohnok nem örülnek, akikről a képviselőház tegnapi ülésén nyíltan kimondotta egy közbeszóló: „A Kohn mindenre megesküszik egy koronáért.”

Seniadam Sándor ügyvédletére kéri a végrehajtási törvény tárgyalásánál, hogy az ügyvéd és a becsüs közbenjárását töröljék el a végrehajtásnál. Akit végrehajtanak, az már ugy is szegény ember s mégis ebből a legszegényebb emberből él végrehajtó, becsüs, ügyvéd, állam és uzsorás.

Rakovszky István rámutat azokra, akik ezen törvény intézkedéseit csak két év múlva akarják életbeléptetni, hogy addig tönkretessék a szegény

adóst. Mindkét képviselő épen a szegény nép előtt annyit gyalázott néppárt tagjai.

Most talán belátják majd Magyarországon, hogy a nép, a szegény munkás javát csak azok akarják, akik bevallottan keresztény alapon állanak.

Ezek mutatják meg, hogyan kell a népet, a szegény munkást támogatni. Es ez fáj a zsidó-szabadművességnek. Ezek mondják, hogy a hitel alapja nem az a kis vagyon, amiből életét feztartja a szegény, hanem igenis a szegény ember produktív képessége, melyet támogatni kell. Tudták ezt az igazságot eddig is, csak hogy eddig kizárólagosan csak a zsidók produktív képességére hiteleztek, vagy csak azokéra, akik produktív képességükkel beálltak zsidó szekerelőnek; de ezek közül is csak elvétve, nehogy sok keresztény produktív képesség érvényesülhessen s elnyomja így a zsidót.

Majd meglátjuk, hogy a végrehajtási novella nem a kereszténységnek árt meg, hanem ellenkezőleg a keresztény szegénységnek ad új erőt, ad biztos talajt, amelyen képességét könnyebben fejlesztheti. Növekedni fog, biztonságban érezve családját, szegénységét, vállalkozási kedve s ez gondos fejlesztés mellett fejlődni, virágozni, gyümölcsözni fog és fizetni fogja tartozását csak úgy, sőt még jobban, mint a zsidó, akik Galicziából hozzánk vándorolva, a pajeszeikre fajrokonaiktól ezerekre menő hitelt, nem fizethetés esetén beláthatatlan időkre halasztást kaptak.

Ezen törvényjavaslat új aerat jelent. Alapja lesz a keresztény magyar kereskedelemnek, a keresztény magyar vállalkozásoknak. Hálát érdemel e törvényért a magyar törvényhozás.

De az ülészek végén nem csak ezen javaslatról kell megemlékeznünk. Az elfogadott törvényjavaslatok címeit nem soroljuk föl, mert nagy a számuk, csak a főbbekre utalunk.

Ott van Apponyi törvényjavaslata az ingyennes népoktatásról, melynek még csak a szentesítése van hátra. Ezen egyetlen törvényjavaslattal Apponyi kitörölhetetlen betűkkel véste nevét a magyar nemzet történelmének lapjaira.

A beruházási törvény, melyet Kossuth terjesztett javaslat alakjában a képviselőház elé, alapja a gazdasá-

gilag független magyar államnak. A törvény nyomán támadó új közlekedési utak friss vérkeringést adnak gazdasági életünknek. Virágzó gazdaság, erős kereskedelmi forgalom, mintegy varázsütésre kell ezen alkotások nyomán.

Csak ezen alkotásokra mutatunk. És ezen alkotásokkal szemben emeljük ki, hogy még ezekért is gyanúsítás jutott osztályrészül a nagy kormány tagjainak. De csak örülhetünk, hogy a gyanúsítók nem egyebek hiteltvesztett politikai figuráknál. A magyar nemzet hálás lesz ezen alkotásokért.

Tömérdek mulasztását a bűnös multnak pótolta ez a képviselőházi ciklus. Es ha az óriási halmaz befejezett munkát látjuk, önkénytelenül tolul előtérbe a kérdés, hogy ilyen gyorsan jó munkát végeztek-e?

Jó munkát végeztek. Hiszen mind ezen alkotások évtizedek óta élnek már azok lelkében akik ma megteremtették. Meggondolhatták alaposan alkotásaiknak minden részletét. Es munkájuk jóságának főbizonyítéka az, hogy az eddigi bűnös politikai irányzatok épen azért nem akarták a kormány mostani tagjait diadalra engedni, hogy ezen alkotásaikkal a magyar nemzetet boldoggá ne tehessék.

A keresztényszociális eszme győzelmes előrenyomulása.

— Munkásügyi hivatal. —

Tagadhatatlan, hogy kiváló műveltsége, gazdasági ereje és jóléte, hatalmas nemzeti ereje és öntudata, uralkodójának egyéni nagysága mind hozzájárulnak ahhoz, hogy Németország az európai kontinensen a népek és nemzetek nagyarányu gazdasági és hatalmi versenyében a vezetőszerepet vigye. — Angliát már földrajzi fekvésénél fogva sem szeretjük annyira európainak tartani. Mintha a brit szigeteknek sajátlagos fekvése neki bizonyos semleges jellegű kölcsönözne és nem oly közeli érdekek kapcsolata fűzné az európai nagy és egységes kontinenshez.

De nemcsak Németországnak vezetőszerepe, minden irányu gazdasági és értelmi nagysága, hanem még hazánkkal való szorosabb politikai szellemi kapcsolat is oka annak, hogy szellemi irányai politikai és szociális eszméi, törekvései oly bensőséges hatást gyakorolnak Magyarországra viszonyaira is.

Ezen szempontból is érdekesek a német belügyi államtitkárnak a németországi költségvetési vita alkalmával a birodalmi gyűlésen elhangzott szavai. Kétszeresen mérlegelendők pedig azért, mert hisz oly helyről történtek határozott kijelentések, a mely

helyen épen nem rokonszenveznek a keresztényszociális mozgalommal, sőt a honnan az általános politikai választások idején épen a hatalmas német keresztényszociális párt a „centrum párt“ ellen az irtó hadjáratot intézték, persze sikertelenül.

A német kormány birodalmi munkásügyi hivatalt akar létesíteni, de a rendkívüli erővel fejlődő szociális alakulatok különböző irányainak kavargásában nem ismeri fel még azokat az alapelveket, azt a szociális szellemi és gazdasági irányt, a melynek szemeltartásával kellene e munkásügyi hivatalt szervezni úgy, hogy az csakugyan az ország munkás mozgalmának vezető irányába egységesen behelyezkedhessék. — Örvedetesen konstatálja, hogy mióta a munkásság, parasztság és általában középosztály részveszt a politikai életben, ez új színezetet nyert s mintha eredményesebben és rokonszenvesebben szolgálná az ország szociálpolitikáját. Egy kerrékkötője van csak a szociális fejlődésnek, a népjóléti törvények létesítésének s ez: a szociáldemokrácia! Ez mindenütt az osztályelvtársat állítja szembe az embertársal, a közös testvérrel s méghetetlen erőszakosságával s céltalanságával elfojtja a jóakaratu s józan munkásban is az állami és társadalmi együttműködés örömeit. Erzi a munkásság a szociáldemokráciával önzően s üzletszerűen foglalkozó „élelmes faj“-nak, a Jakabhadnak fajpolitikáját, könnyű módon való megélhetés biztosítását; s lassan-lassan kiábrándul a maszlagos világból — s keresztény alapokon szervezkedik.

Ezért állapítja meg a keresztény szociálmussal épen nem rokonszenvező német birodalmi belügyi államtitkár azt a keresztény világra egyaránt örvedetes tényt, hogy a munkásság, mivel a szociáldemokrácia gazdasági és társadalmi csődjét előre látja, attól elfordul és vagy a különböző, nem politikát, hanem pusztán a gazdasági érdekeket képviselő, vagy a keresztény szakszervezetekben tömörül.

Igy nincsen más hátra, mint a létesítendő központi munkásügyi hivatalt ezen utóbbi irányzatok szellemében rendezni be. Ez pedig a keresztényszociális eszmének feltétlen győzelmes előnyomulását jelenti Németországban.

Mükedvelő bezdáni leányok.

Bezdan, július 1.

Péter-Pál napjának estéjén lelkes hatású ünnepély folyt le a bezdáni kath. legényegyesület helyiségében; ott adták elő Bezdan serdülo leányai a „Két anya“ c. 4 felvonásos énekes színművet. Örömmel kell üdvözölnöm ezt a színművet, vagy hasonló darab előadását, — mert vallásos, épületes minden ízében; egyházi jóváhagyással bír; s mert a vallásos oktatás és hit bálzsamát, békéjét, vigaszt nyújtja a szíveknek, mint ilyen maradandó emléket hagyott a jelen voltak lelkében. Mennyivel többet ér ily színműnek tanulsága, holmi semmitmondó, üres, érzelgős, a kicsinyek lelkét sértő és botránkoztató daraboknál! Miként a közelmúltban a „Rákóczyért“ c. előadás fényesen bevált nálunk, melynek hangja és hatása kifejezetten hazafias és vallásos, úgy a mostani előadás is nagy hatást tett; ha szabad olyképp kifejeznem: erkölcsileg épített. Eddig azt lehetett hinni, — hallottam is oly hangokat annakelotte, — hogy ily vallásos poézisnek, színműnek, amely azonban természetesen folyik, — nincs nagy értéke, kelendőse a mai közönségnél! A vallásos előadás mély hatást eszközölt, s ennek következtében, mintegy elragadtatással szól róla mindenki, ki végignézte.

Elismerés illeti azért egyenként és összesen a szereplő derék leányokat, kik vallásos érzéssel s helyenként ép meglepő ügyességgel és alakítással játszottak kiválóan; különös elismerés illeti a főrendezőnőt is, ki fáradozás nélkül való buzgalmával is biztosította eleve a darab sikerét!

Az előadott darab különben a XVI. század elején játszódik le; tehát az „ököl-

jog“, vagy inkább tán a lovagias korszak idejében, mikor a vallás hatott át mindent, mikor is a vallásos érzület, gondolkodás és eszelekvés irányította a köz- és magánéletet egyaránt. Ez a színmű vallásos ihletében gyöngéd, mint a harmat, tiszta, mint a gyöngyfüzér, tanulságában illatos, akár a rózsza!

A darab lényege a Mária-kultusz, a Mária-tisztelet emelése! Címe: „Két anya“. Az egyik anya Szűz Mária (Háhn Rozália) a másik Flóra, az öz. grófné (Mutterer Teréz), a kinek leánya Fanni (Dora Karolin) Lorettóba zárandokol. Az öz. grófné nővére: Izabella (Buzgó Mariska) ellenzi a menetet, de Flóra grófné Szűz Mária iránti kegyeletből beleegyezik. Fanni barátjánál Bertával (Pöcz Erzsébet) — akiknek egyszerre kinyíllott két rózsza adta tudtukra az ég kedves akaratát, több zárandokkal tengeren át utra kelnek. (I. felvonás.)

Amint a tengeren már majd célukhoz közelednek és partot érnek: Tuniszi királynőnek (Matisz Anna) kalózhadjárata elfogja a zárandokló keresztényeket, kik fogságba kerülnek. Mind könnyezve szabadulásért könyörög; csak Fanni nem sir. A többi kiszabadul; Fanni a fogságban marad. A hazáérkezőktől megtudja az öz. grófné leányának, Fanninak sorsát. . . Az anya meg nem rendül bizalmában; a grófi kápolnában elhelyezett Máriaszobor előtt esdeklő anyai szóval kéri az Egek királynőjét, hogy leányát a barbár királyné hatalma alól szabadítsa meg. Anyai fájdalomában elveszi a Mária-szobortól a kis Jézust, kit vissza nem ad neki, míg Mária is Fannit ki nem szabadítja! Két angyal (Leml Magdolna és Dóra Mari) társaságában Mária kijelenti, hogy a grófné leányát kiszabadítja. (II. felv.)

A harmadik felvonás elején szük, dohos börtönben találjuk rabfogolyként Fannit, aki már hetednapja étlen-szómjan, mégis Mária-éneket zengedez; ezt hallja a Tuniszi királynő, ki ráírvált Fannira az ének miatt, s ki kész Fannit, a szerinte — rajongó keresztényt — kiszabadítani, ha lemond Mária-ról, az égi királynőről — s ha azt akarja, hogy az ő, — t. i. a föld királynője kegyét megnyerje!

Fanni élte árán sem hajlandó erre. Azért leláncoltatja őt, hogy akár éhen haljon; s távozik. . . Fanni a börtön helyén tulvilági, kedves jelenésben részesül; Szűz Mária a két angyal kíséretében kivezeti Fannit börtönéből és csodahatással hazájába vezetik. (III. felvonás.)

Itt az arató leányok vig csoportja és lelkes danája igyekszik Bertát, Fanni barátját megvigasztalni. . . Berta a közelben eső erdei kereszt tövében elsőnek veszi észre Fannit; azonnal jelenti ezt az özvegy grófnénak, Fanni édes anyjának, ki többek társaságában Fannihoz siet, s fölkelti őt. Szív-reható a találkozásuk; Fanni mintegy álmából fölocsudva, elmondja a vele történt csodás eseményeket. Szívűből hálát rebeg a Szűz Anya kegyes jószágáért, hogy csodával is kiszabadította őt; ez Fanni rendületlen, bizalmának a jutalma volt. Valóban Mária nem hagyja el a benne bizókat! — Mária-ének zengedezése között visszaviszik a kis Jézust is a Szűz Mária szoborhoz, miután Flóra az öz. grófné is visszanyerte Mária kegyességéből Fanni leányát. (IV. felv.)

Ez az előadott színmű rövid vázlata, melyet feszült figyelemmel és ritka érdeklődéssel élvezett végig, majd két órán át, a nézőközönség!

Kiemelendőnek tartom, hogy az egyes énekrészeket, melyek a darab szellemének egészen megfelelőek voltak, kifogástalan szabotossággal énekeltek. — Gyönyörűen adta Mutterer Teréz mindenben az anya szerepét. Dora Karolin alakja és előadása pedig a börtönben, mikor a Tuniszi királynővel szemben a Mária-tiszteletet védte, megkapó, közvetlen, szinte elragadó volt! Matisz Anna a Tuniszi királynő szerepére ép mintegy született; — kiváló hatásossággal játszott! Háhn Rozália, Szűz Mária személyesítésében, hiven festette szende vonásiban az Egek királynőjét! Lendületesen adta szerepét Pöcz Erzsébet, Fanni barátője.

Komoly nyugodtsággal játszott az öz. grófné nővére, Buzgó Mariska, aki eleinte ellene volt a — szerinte — tulságos Mária-tiszteletnek, de kit e csoda egészen meggyőzött stb. . .

Valóban nem is lehet másképp: Régi szó, régi igazság: Nem lehet Isten atyja annak, kinek az Egyház nem anyja! Úgy nincs Mária nélkül Jézus; ahol a Fiu, ott kell, hogy legyen az anya is! Jézus nélkül, tehát közvetve Mária nélkül, csak hideg, zuzmarás, megdermedt és fagyos a szív belső világa; göröngyös, szikladarabos, vészulámos, sőtét az élet utja, mely örök életre nem visz!

Schoblocher György.
káplán.

HIREK.

Tájékoztató.

Július 4. A szabadkai dalegyesület táncos egybekötött hangversenye Palicson.

Július 19. A műpártolók körének műkedvelő előadása az Erzsébet-szobor-alap javára a Kath. Legényegylet dísztermében. Utánna tánc.

— **Primicia Moholon.** Bán Márton, kegyesrendi főgimnáziumi tanár folyó évi július hó 6-án délelőtt 9 órakor mutatja be első szent mise-áldozatát a moholi róm. kath. plébánia templomban.

— **Kinevezés.** Az igazságügyminiszter Marsó György, bajai betétszerkesztő segédtelekkönyvvezető betétszerkesztővé nevezte ki. Az új telekkönyvvezető testvérőbátyja Marsó László szabadkai járásbírónak.

— **Adomány.** Dr. Városv Gyula, kalocsai érsek ur öngyméltósága a bajai kórház kápolna hiányainak fedezéséi költségeihez újabban 280 koronával járult hozzá.

— **A kórház kölcsöne.** A Mária-Valéria kórháznak a törvényhatósági bizottság 100.000 korona kölcsönt szavazott meg a szegényalapból. Ma érkezett le a belügyminiszter leirata, melylyel a törvényhatósági bizottság határozatát jóváhagyta.

— **Iskolák államosítása.** Több helyen sikerrel, legtöbb helyen sikertelenül indították meg a mozgalmat az iskolák államosítása végett. Legújabbban, mint tudósítónk jelenti, Bezdanban indult meg hasonló mozgalom. A tárgyalásokat legközelebb már meg akarják kezdeni a tanfelügyelővel. Az eddigi hangulat után itélve azonban nem bizonyos, hogy az államosításnak megszerzik az előjáróság többségét.

— **Változások a bajai ciszt. rendház tagjai közt.** Vajda Odön zirci apát rendelkezése szerint az idén a következő változások történnek a bajai cisterci rendház tagjai közt Párkányi Norbert Zirci helyezettik át apáti jegyzői minőségben, Weber Arnulf pedig ugyanoda hitoktatónak. Helyüket dr. Dombi Márk és Szekeres Fábán foglalják el. — Párkányi távozásával a bajai főgimnázium tanári kara egyik jeles képzett, ambiciózus tanárát veszti el, viszont nemkevéssé nagyképzetségű tanárt nyer dr. Dombi Márk személyében, ki újból elfoglalja azt a katedrát, melyet egy évvel ezelőtt betegsége miatt elhagyott.

— **Uj ügyvéd.** Dr. Sándor Imre bajai ügyvédjelölt a budapesti ügyvédvizsgálóbizottság előtt kitűnő eredménnyel tette le az ügyvédi vizsgát.

— **Leleplezett tolvaj banda.** A bajai csendőrség egy jól szervezett, veszedelmes tolvajbandát leleplezett le. Egy bajai lakatosiparosnak, Glász Lipótnak a segédei és inasai szervezkedtek tolvaj bandává és a hova csak lehetett, behatoltak és loptak. A vezetőik Privlicskó János, Fischer Herman és Bunyi Árpád, valamint ezeknek szeretői: Schleicher Erzsébet és Aekert Mari voltak. A banda a lopást a maguk gazdájánál, Glász Lipótnál kezdte meg, akitől sok nagyértékű dolgot vittek el. Alkuloscsal behatoltak Farkas Mihály üveg és edénykereskedő raktárába.

és onnan nagyszámú értékű edényt loptak el. A legnagyobb részét elvitték már Schlicher Erzsébet és Acker Mari, de még megtaláltak náluk 33 korona értékű árut. Stein Mórától tollat, Skállát Dénestől házi berendezést, Hangyási Pétertől és Szondi Mihálytól 28 korona értékű munkaszerszámot, Szauer Jenő redőrfelügyelőtől élelmiszert, házi berendezést, fehérneműt, blúzra való selymet és sok egyébét. Ezzel még nincsen kimerítve a a kárvallottak névsora, még mindig jelentkeznek károsultak.

— **Az étlap — okmány.** Boroszló környékén történt a következő história. Egy nagyobb társaság kirándulás után betért egy vendéglőbe. A társaság egyik tagja egy pillanatra elszakadt a többiektől, kerített egy étlapot s azon a szelvet árát, 1.75 márkát „kijavította”, az 1-esből zérust csinált, úgy hogy egy szelvet ára most a kikorrigált étlap szerint mindössze 75 fillérbe került. A társaság, amely megtudta a tréfát, érdeklődéssel leste mi lesz most. Nemsokára aztán jön két turista, ránéz az étlapra és — belesik a verembe — rendel egy-egy szelvet. Kitűnően ízlett nekik, amiben bizonyosan része volt annak is, hogy látták, milyen olcsó itt a hus. Következik a fizetés, a turistákra nagy csalódás vár. A pincér, aki persze a korrekuráról nem tudott, a 75 fenningre még 1 márkát is számít adagonként. A turisták az étlapra hivatkoznak és nem akarják az egy-egy márká többletet megfizetni. Előkerül a vendéglős, nagyot néz, de a tréfa szerzőjének hangos kacagásából kezdi sejteni a tényállást. Most már a turistákkal nem is vitatkozik, megelégszik tőlük a 75—75 fenningel, a két márkát azonban megfizeteti azzal, aki az egészet kieszelte, azonfelül pedig beperelte őt — okirathamisításért. S a bíróság el is ítélte őt ezen az alapon két napi fogságra, elismerve ilyenén módon, hogy az étlap — okirat.

— **Büntetendő művészet.** Az új husz-koronások mult hó 22-én kerültek forgalomba és Obecsén már is elfogtak egy embert, ki ezeket is hamisította. A hamisító meglepő művészettel utánozta az új papírpénzt. Mert művészet ez is, csak hogy olyan művészet, mely nagy százalékot hozna a konyhára, ha a törvény nem tiltaná.

— **Betöréses lopás.** Berner Henrikné, VIII. kőri szatócsné üzletében az elmúlt éjszaka betörték az ablakot s azon át az üzletbe hatolva 90 kor. papír és ezüst készpénzt elloptak. A rendőrség a feljelentés alapján megindította a nyomozást.

— **Éjjeli látogató.** Várad András bajai vendéglőst kellemetlen meglepetés érte a napokban. Eddig ismeretlen tettes az alvó vendéglős fejránkosa alól egy órát és láncot majd a szekrény feltörése után 80 korona készpénzt lopott el s mindezt olyan ügyesen, hogy senki sem ébredt fel a házbeliék közül és a vakmerő tolvaj — amint jött — észrevétlenül távozott. A csendőrség nyomozza.

— **Lopás.** A napokban Konyovits Lázár nevű egyén Holpert János zombori vendéglőjében idogált és egy kellő pillanatban a vendéglős szobájában termett és onnan 1200 korona készpénzt vett magához. A tett elkövetését a megkárosult nem látta. Holpertnek Konyovits távozása után nagyobb összeg pénzre lévén szüksége, a pénzkészletét mikor elővenni akarta, nagy meglepetésére annak csak hült helyét találta. — A gyanuja azonnal Konyovitsra irányult, nyomban feljelentést tett a rendőrségnél és ez a nyomozással Halák János rendőrt bízta meg. Nevezett rendőr hivatásának megfelelően, a legnagyobb igyekezettel a kutatást megindította és két napi megszakítás nélküli nyomozás után a tettest a sztapári-uton levő egyik vendéglőben letartóztatta. A vizsgálat tovább folyik és az ügy érdekében annak eredményét nyilvánosságra nem hozzák. Ugy hírlik, hogy Holpert János vendéglős pénze egy-néhány korona hiányával megkerül.

Ismerőseink körében terjeszszük a „BÁCSKAI NAPLÓT.”

A t. szülők s a főt. klérus szives figyelmébe!

SZENT IMRE-INTERNÁTUS SZABADKÁN.

Szüli házon kívül tanuló ifjak számára már a mult tanév óta fennáll a állandó tanári felügyelet mellett katólikus, hazafias nevelést nyújt az ifjuságnak.

Kényelmes, egészséges emeletes épületben van egynekold hold akáccokkal befásított udvarral.

Az évi díj: 500 korona.

A városban főgimnázium, felső kereskedelmi iskola és polgári iskola van s így mind a három intézetet látogató növendékek főlvétetnek.

Jelentkezni lehet augusztus 1-ig.

Prospektust készséggel küld

424-20

Hervanek Ödön

főgimn. hittanár, intézeti igazgató.

INNEN-ONNAN.

Egy parasztember minden pénteken vaját vitt egy pékmesternek. Nemrégiben a következő párbeszéd folyt le közöttük:

— Epen most megmértem a vaját — mondotta a pék — hat font helyett csak öt font. Bizonyosan már régóta csal meg engem ilyen módon.

— Lehet — mondotta a paraszt. — Mivel otthon nincs súlyom, minden csütörtökön hat fontos kenyeret hozatok magától, azt ráteszem a mérlegre s azzal mértem meg a vaját. Mondja már mostan, hogy melyikünk a csaló?

— Papa! Miért van a keresztényeknek három nevük?

— Nü, thodolsz Kóbikám, kettő az özlettárs.

KÖZGAZDASÁG.

+ **Szarvasmarha- és lódíjazások Kalocsán.** Szent Péter-Pál napján Kalocsán rendezett a pestmegyei gazdasági egyesület szarvasmarha- és lódíjazást szépszámú érdeklődő gazdaközönség jelenlétében. A szarvasmarhánál 22 díjban 550 korona, a lovaknál 23 díjban 560 korona díj osztott ki összesen. A kalocsai érseki uradalom csoportos kiállításban kiváló szép magyarfa'ta szarvasmarha tenyésztanyagot mutatott be, melyért díszoklevelet nyert. A díjazás bíráló bizottságát Városv Gyula kalocsai érsek látta vendégül. A bizottság tagjai délután az érseki uradalom belső gazdaságait tekintették meg Macskovics Ferenc pápai prelátnak érseki jószágigazgató és Rostoczi Ferenc főintéző kalauzolása mellett.

Utleírások, Kalauzok Bädeker, Grieben és Mayer-féle kiadásban kaphatók HEUMANN MOR könyvkereskedésében Szabadkán.

REGÉNY.

AZ ANTIKRISZTUS CSODÁJA.

Fordítja: Körmöczy Ernő.

157

Mire visszatér, Gaetano is ott áll már a széke mellett.

Kezét nyújtja, távozni készül.

Donna Micaela szinte öntudatlanul emeli feléje kezét, de aztán, mintha kigyó csipte volna meg, idegesen rántja vissza. Nem, nem suttogja reszkető ajakkal.

Amaz menni akar — ki tudja, ha vajjon holnap eljön-e majd újra? S ime eddig

még mitsem beszélt, semmivel sem hozakodott elő, mi betöltötte szívét.

Közöttük egész más volt a viszony, mint a minőt a többi szerelmeseknél látnak. Ennek az embernek köszönheti, hogy életben van még. Akár beszél a szerelemről, akár nem, egyre megy. De azért mégis tudtára akarja adni, hogy mi mindene volt ő eddig neki.

— Nem szabad még távoznia, — szól az ifju felé, — sok mondanivalóm van még.

Széket tol eléje s maga is helyet foglal egész közel hozzá.

Akkor aztán beszélni kezd. Bemutatja neki életének minden rejtett kincsét. S mi csoda kincsek ezek. Az a sok édes szó, amit ő intézett hozzá, az a sok ábrándkép, melyet felőle álmódott. Semmi sem veszett el még e drága kincséből, megőrizte, szívébe is adta valamennyit mind. Ezek voltak az ő gyászos életének minden gazdagsága.

Kezdetben oly gyorsan, kapkodva beszélt, mintha csak könyvoelkűl mondana fel valami betanult leckét. Fél ettől az embertől mert nem tudja, hogy szívesen vessze azt, amit itt most neki elbeszél. Amaz nyugodtan ül helyén s mohó vágygal lesi minden szavát. Előbb még sápadt, halvány arcát könnyű pir futja be, — majd olyan, mintha megdicsőült volna.

S Micaela szót-szóba fűz megpihenés nélkül. Végre valahára kedvére beszélhet. Most már elmondhatja, mint ébredt szívében a forró szerelem, mely eddig soka egy percre sem hagyta el őt. Elmondhatja azt is, hogy Gaetano volt élete, mindene.

S mivel gyenge szava tán nem fejez ki mindent, megragadja kezét s csókot lehel rá.

Vissza sem huzza... meg sem mozdul helyén. Arca újra halavány, most áttetsző szinte.

Nem szakítja félbe. Micaela most a vasutról beszél, majd meg a sok csodát emliti fel sorban. Közbe-közbe lopva az ifjura tekint.

Ugy szeretné tudni, mi történik amának lelkében, arca azt árulja el, hogy mindez nem ujság előtte.

Bizonyos, hogy mindazt tudja már, a mit ő most elbeszél neki. De vajjon azonos-e szerelme is az övével? E szerelem vezető-e vajjon az ő tettest is? Ez emelte-e fel a lét csatáira? Ez ösztökélte-e művészelkét a szorgos munkára? A szegényeket, elnyomottakat gyámolítani vaj' ez tanította-e? Ezereti-e majd ez vele, hogy ő valódi apostol, kinek misem nehéz?

Mikor aztán az ifju továbbra is hallgat, azt gondolja most már, hogy tudni sem akar többet róla. Szereti őt az igaz, de nem akarja lekötöni magát. Talán önmaga is belátja most már, hogy ilyen asszony egy szocialista felesége nem lehet soha.

Arcát a szégyen pirja önti el hirtelen. Hisz amaz azt gondolja utóbb, hogy ő most itt szerelméért koldul.

Majd mindent elmondott már, a mi távolléte alatt történt. Egyszerre megállt a mondat közepén. „En szeretem őnt” — szól hirtelen az ifjuhoz. — „Szeretem holtomig s azt hiszem végtelenül boldog lennék, ha az ön ajkairól hallhatnám, hogy ön is szeret engem. Így tán elválásunkat is könnyebben elviselhetném.

— Csakugyan? — kérdezi amaz.

— Hát lehetnék-e az ön felesége? — szól hozzá izgatottságtól remegő ajakkal. „Most már nem félek az ön tanításától, hisz én épugy megújithatnám a világ kitépét, mint ön. Csakhogy nekem még van hírem. Miként élhetnék önnel együtt, ha ön ebben nem követhet engem. Vagy azt hiszi talán, hogy hitelenségre csábíthat engem is? Oh, akkor elvesznék a világ számára én. Inkább váljunk el egymástól örökké.

(Folyt. köv.)

Szerkesztői üzenet.

Seh Gy. A vasárnapi számban közölhetjük csak a felfűzetéseket és az epizodot.

A. B. Zombor. A küldött cseklap tévedés.

Mintegy 6000 kéve szép ludasi nádám

hely szűke miatt 441-6-5
minden áron sürgősen
eladó.

Hol? Megmondja a kiadóhivatal.

A városi tűzoltó laktanyával
szemben 446-30-4

SAROK TELEK

szabad kézből

ELADÓ.

Bővebb értesítést IV. kör, Juranics-
utca 233. szám alatt.

Kiadó nyári lakás

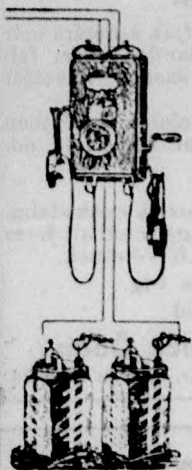
Palicsfürdőn,

mely áll 4 szobából és egy kony-
hából, együttesen és egyenként is

kiadó. 447-3-3

Hol? Megmondja a kiadóhivatal.

Telefon-szám 369.



GÖRÖG ANDRÁS

villanyberendező műhelye

o Szabadkán, o

V. kör, Köteles-utca 249-ik számú saját házában.

402-106-13

Vizvezeték- és fürdőberendezések
a legújabb rendszer szerint.

Javitások gyorsan és szakszerűen
több évi jótállással.

Költségjegyzék díjmentes gyári áron.



Második kiadás!

Kevés röpirat éri Magyarországon
a második kiadást. Ezen kevesek
közé tartozik a

„SZÓIMÁDÁS.”

című politikai röpirat, mely első
kiadásában 120,000 példány-
ban kelt el, s most újabb 15,000
példányban jelent meg.

A „Szóimadás“ ára 20 fillér.

10 példány 1 korona 80 fillér.
Kapható: kiadóhivatalunkban.

Maklatur papiros

100 kiló 12 korona

kapható lapunk kiadóhivatalában

Rákóczi-utca 20. szám.

Hirdetéseket

lapunk kiadóhivatala

Rákóczi-utca 20. szám.

A főtisztelendő papság figyelmébe!

Tisztelettel értesítjük a Kalocsamegyei főtisztelendő Papságot, hogy alantjegyzett nyomtatványok egyházmegyénkben előírt szöveggel raktárunkon készen állanak s így azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy megrendelés esetén azokat postafordultával szállíthatjuk. Megrendelésnél elegendő a raktári szám jelzése.

Rak- tári sz.	A nyomtatvány megnevezése	Ára		Rak- tári sz.	A nyomtatvány megnevezése	Ára	
		kor.	fill.			kor.	fill.
1	Kereszteltek anyakönyve (merített papíron) ivenként	—	08	17	Informatio de Capellanis 10 péld.	—	30
2	Bérmáltak anyakönyve " " "	—	08	18	Informatio de Parochis	—	40
3	Egybekeltek anyakönyve " " "	—	08	19	Kivon. a kereszteltek anyakönyvéből (mer. pap.) 50 drb	1	50
4	Meghaltak anyakönyve " " "	—	08	20	Születési bizonyítv. polgári házasságkötéshez	1	—
5	Misealapítványok naplója " " "	—	05	21	Bérmacédula	—	20
6	Cselekvő és szenvedő állapot az alapítvá- nyozott szent misék pénztáráról	—	06	22	Kivonat az egybekeltek anyakönyvéből (mer. pap.)	1	50
6a	Számadás az alapítványozott szent misék pénztáráról, beliv	—	06	23	Kivonat a meghaltak anyakönyvéből " " "	1	50
6b	Számadás az alapítványozott szent misék pénztáráról, küliv	—	06	24	Családi értesítő	1	50
7	Kegyes alapítványok naplója " " "	—	05	25	Eljegyzési értesítés	1	—
8	Kegyes alapítványok pénztári számadása beliv	—	06	25b	Insinuatio sponsalium	1	—
8a	" " " " küliv	—	06	26	Dimissio	1	—
9	Templompénztári napló " " "	—	05	27	Alapító levél 25 drb	1	—
10	Templompénztári számadás, küliv	—	06	28	Nyugtakönyvecske az egyh. pénzt. adósai számára	1	—
10a	" " " " beliv	—	06	29	Tabell. Relatio de Visitatione Vice archi diacon. 10 péld.	—	40
11	Relatio de statu Parochiae 10 péld.	—	40	30	Latin misejegyzék 10 iv	—	40
12	Consignatio conjugum in divortio viventium	—	40	31	Párbér napló 10 iv	—	40
13	Consignatio illorum, qui religionem mutarunt	—	40	32	Kötelezvény 50 drb	1	—
14	Consignatio mixtorum matrimoniorum	—	40	33	Gyónó cédula 500 drb	2	—
15	Tabell. conspectus matrimoniorum mere civil.	—	20	34	Esketési bizonyítv. anyakönyvi bejegyzéshez 50 drb	1	—
16	Értesítvény népoktatási intézetekről	—	40	35m	Eljegyzési szerződés (magyar szöveg) 50 drb	1	—
				35n	" " (német szöveg) 50 drb	1	—
				35b	" " (bunyevác szöveg) 50 drb	1	—
				36	Jegyesek anyakönyve (merített papír) ivenként	—	08
				37	Hirdetési bizonyítvány 50 drb	1	—

Ki nyomtatvány-szükségleteit nálunk szerzi be, nemcsak olcsón és gyorsan jut izléses nyomtatványokhoz, hanem ez által a keresztény eszméknek sajtó útján való terjesztését is elősegíti, miért is kérjük a főtisztelendő Papság kegyes pártfogását.

Szabadka, 1908 március 1.

A Szabadkai Nyomda- és Hirlapkiadó-vállalat m. sz.
igazgatósága.

Izzadás ellen

Láb-, kéz-, hónalj-

Artalmatlan, gyorsan hat, feltűnő eredmény,
bűzt mulaszt, feldörzsölést megszüntet és
megakadályoz, könnyű száraz járást biztosít.

Egy nagy tégely 1 kor. Egy kis tégely 60 fillér.

Reform-kenőcs.

Kapható: Ifj. Illés Antal gyógyszerárán Szabadkán.

416-25

Nyomatott a kiadótulajdonos, Szabadkai Nyomda- és Hirlapkiadó-vállalat mint szövetkezet könyvnyomdájában.